

**LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN**

DOM
2008-07-04
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
12887-08
Rotel 224

SÖKANDE

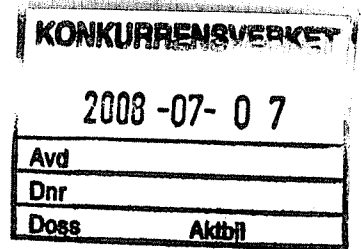
Göteborgs Stad
Tolkcentralen
Box 113 05
404 27 Göteborg

MOTPART

Rikspolisstyrelsen
Box 12256
102 26 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan om överprövning.

Länsrättens interimistiska beslut den 18 juni 2008 upphör härigenom att gälla.

Dok.Id 347194

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag
		E-post: lansrattenistockholm@dom.se		09:00-15:00

BAKGRUND

Rikspolisstyrelsen har genomfört en upphandling av översättningstjänster. Av tilldelningsbesked den 10 juni 2008 framgår att den upphandlande enheten inte antagit anbudet från Tolkcentralen Göteborgs Stad (Tolkcentralen). Rikspolisstyrelsen bedömde att Tolkcentralens anbud inte uppfyllde ställda krav och det prövades därför inte vidare.

Efter yrkande av Tolkcentralen har länsrätten den 18 juni 2008 beslutat att med stöd av 16 kap. 2 § lagen (2007:1091) om offentligt upphandlig, LOU, förordna att Rikspolisstyrelsen inte får avsluta upphandlingen innan något annat har beslutats.

YRKANDEN M.M.

Tolkcentralen yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att Tolkcentralens anbud ska utvärderas. Till stöd för sin talan anför Tolkcentralen i huvudsak följande. Tolkcentralen är en del av Göteborgs stad och verksamheten är självfinansierad och bedrivs utan vinstintresse. Tolkcentralen förmedlar tolkar och översättare till självkostnadspris. Tolkcentralens beslut att delta i en tidigare upphandling överklagades som ett kommunalbesvär vid länsrätten i Göteborg. Länsrätten ansåg att kommunallagen inte medger att en kommun tecknar ett riksomfattande avtal. På grund härav kom Tolkcentralen överens med Rikspolisstyrelsen om att avsluta det kontrakt upphandlingen hade lett till. De statliga kunderna, som enligt genomförd kundenkät var mycket nöjda med kvalitet, service och priser, var missnöjda med att Tolkcentralen inte längre stod som avtalsleverantör. Av Rikspolisstyrelsens tilldelningsbeslut i nu aktuell upphandling framgår att Tolkcentralen ej uppfyllde ställda krav. Motiveringen för detta var att Tolkcentralen i sitt anbud endast har lämnat anbud avseende statliga myndigheter i Göteborgsområdet. Enligt Tolkcentralens bedömning är ak-

tuell upphandling i första hand inte begränsad till att endast avse hela landet. Såsom förfrågningsunderlaget är utformat utesluter inte detta att en anbudsgivare lämnar anbud för en viss region. Det finns inget skall-krav som är kopplat till den faktor som uteslutit Tolkcentralen ur upphandlingen. Tolkcentralens anbud omfattar samtliga statliga myndigheter i Göteborgsområdet. Det är inte uteslutet att Tolkcentralen kan leverera tjänsterna till alla myndigheter bara för att Tolkcentralen är verksam i Göteborgsområdet. Flertalet av myndigheterna har verksamhet på flera orter i Sverige. I de fall myndigheterna behöver hjälp med översättning inom Göteborgsområdet kan Tolkcentralens tjänster erbjudas. Tjänsterna är redan uppdelade mellan olika leverantörer och olika språk. Var i landet en leverantör är belägen ska inte ha någon betydelse. Lokala tolkförmedlingar har bästa kompetens att genomföra aktuella översättningstjänster. Detta gäller särskilt många av de udda invandrar språken där endast lokala tolk- och översättningsförmedlingar har aktuella översättare som uppdragstagare. Genom att endast anta leverantörer som kan tillhandahålla tjänsten för hela landet diskrimineras alla kommunala förmedlingar och alla medelstora och mindre privata översättningsförmedlingar som inte kan lägga riksomfattande anbud. Detta tillvägagångssätt strider mot principen om icke-diskriminering och orsakar samhället högre kostnader för samma tjänster. Brister i förfrågningsunderlaget ska inte gå ut över anbudsgivarna. Det ankommer på den upphandlande enheten att utforma förfrågningsunderlaget tydligt och förutsebart.

Rikspolisstyrelsen bestrider bifall till Tolkcentralens ansökan om överprövning och anför i huvudsak följande. I förfrågningsunderlaget står följande angivet: "Denna upphandling avser översättningstjänster för samtliga statliga myndigheter under regeringen samt övriga myndigheter och organisationer som har rätt att avropa på statliga ramavtal. Upphandlingen är uppdelad på engelska, frekventa språk samt övriga språk, anbud kan läggas på en eller flera områden". Härav framgår med all tydlighet att upphandlingen omfattar alla myndigheter under regeringen oavsett var i landet dessa är

geografiskt placerade. Vidare framgår att upphandlingen endast är indelad i olika språkområden. Detta är de grundläggande förutsättningarna för upphandlingen. Vidare framgår av avsnitt 5.1 samma indelning i områden, samt hur många leverantörer Rikspolisstyrelsen avser teckna avtal med inom respektive område. I avsnitt 5.1.2 framgår vilka som äger rätt att avropa kommande avtal, där det återigen framgår att kommande avtal omfattar samtliga statliga myndigheter. Vidare framgår av bilaga 7 "avtalsunderlag" vilka som är avropsberättigade. Det är ett skall-krav att anbudsgivaren ska acceptera samtliga kommersiella villkor utan reservationer, ändringar eller tillägg, vilket framgår av avsnitt 7.2 i förfrågningsunderlaget. Tolkcentralen har lämnat reservationer gällande de kommersiella villkoren, genom att endast offerera tjänsten för myndigheter placerade geografiskt inom Göteborgsområdet. Tolkcentralens anbud brister således vad gäller de grundläggande förutsättningarna i upphandlingen, samt vad gäller skall-kravet att acceptera de kommersiella villkoren i avtalsutkastet. Att dela in upphandlingen på ett sätt anpassat efter kommunala leverantörers förutsättningar som försvårar användandet ter sig främmande. Rikspolisstyrelsens upphandling av översättningstjänster ska först och främst täcka statliga myndigheters behov av översättningstjänster på ett ändamålsenligt och effektivt sätt samt med beaktande av konkurrensen. Syftet med de statliga ramavtalen är att de ska vara enkla att använda och underlätta anskaffningen för myndigheterna. Upphandlingen medger för såväl stora som små företag att lämna anbud och konkurrensen måste anses tillvaratagen på ett effektivt sätt.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU, ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upp-

handlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 2 § LOU följer att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I Rikspolisstyrelsens förfrågningsunderlag under rubriken ”omfattning”, anges att denna upphandling avser översättningstjänster för samtliga statliga myndigheter under regeringen samt övriga myndigheter och organisationer som har rätt att avropa på statliga ramavtal. Upphandlingen är uppdelad på engelska, frekventa språk samt övriga språk, anbud kan läggas på en eller flera områden.

I Rikspolisstyrelsens avtalsunderlag står under rubriken ”parter” följande skrivet. Mellan Rikspolisstyrelsen och Leverantören har följande ramavtal slutits, innebärande att Leverantören förbundit sig att till de villkor som anges i Avtalet utföra Översättningstjänster för samtliga myndigheter under regeringen samt övriga myndigheter och organisationer (Beställaren). Under rubriken ”avtalets omfattning” står skrivet att avtalet omfattar utförande enligt nedan angivna språk. Språkgrupp 1. Engelska. Språkgrupp 2. Frekventa språk. Språkgrupp 3. Övriga språk.

I Tolkcentralens anbud uppges att anbudet omfattar översättningstjänster avseende myndigheter belägna i Göteborgsområdet.

Länsrättens bedömning

Enligt LOU ska förfrågningsunderlaget vara fullständigt och tydligt och innehålla alla bestämmelser och kommersiella villkor. Det innebär att anbudsgivaren måste svara på det som efterfrågas i förfrågningsunderlaget i sin helhet. I annat fall ska anbudet förkastas (jfr Kommentarer Offentlig upphandling, Hentze och Sylvén, s. 766).

EG-domstolen uttalade följande i dom den 22 juni 1993 i mål C-243/89, Kommissionen mot Danmark. Respekten för principen om likabehandling av anbudsgivarna kräver att samtliga anbud är förenliga med bestämmelserna i kontraktshandlingarna för att garantera en objektiv jämförelse mellan de anbud som lämnats av de olika anbudsgivarna. Detta krav skulle inte uppfyllas om anbudsgivarna tilläts avvika från de grundläggande bestämmelserna i kontraktshandlingarna genom förbehåll, med undantag för de fall då dessa bestämmelser uttryckligen medger denna möjlighet.

Av Rikspolisstyrelsens förfrågningsunderlag framgår att upphandlingen avser översättningstjänster för samtliga statliga myndigheter. Förfrågningsunderlaget nämner inte någon möjlighet till geografisk begränsning. Genom att begränsa sitt anbud till Göteborgsområdet har Tolkcentralen gjort ett sådant förbehåll som förfrågningsunderlaget inte uttryckligen medger. Länsrätten finner därför att Tolkcentralen avgivit ett sådant orent anbud som medför att Tolkcentralen inte kan gå vidare till utvärdering. Något annat skulle strida mot principen om likabehandling.

Tolkcentralen har anfört att Rikspolisstyrelsen genom att endast anta leverantörer som kan tillhandahålla tjänsten för hela landet diskriminerar kommunala förmedlingar och alla medelstora och mindre privata översättningsförmedlingar som inte kan lägga riksomfattande anbud, samt orsakar samhället högre kostnader för samma tjänster. Rikspolisstyrelsen har å sin sida

anfört att syftet med de statliga ramavtalen är att de ska vara enkla att använda och underlätta anskaffningen för myndigheterna. Principen om icke-diskriminering är utformad i syfte att försvåra möjligheterna att i upphandlingen gynna eller missgynna vissa leverantörer på ett obehörigt och därmed konkurrenssnedvridande sätt (jfr prop. 1992/93:88 s.59). Länsrätten finner inte visat att Rikspolisstyrelsen genom att upphandla översättnings-tjänster för hela landet i syfte att förenkla användningen för myndigheterna bryter mot principen om icke-diskriminering eller någon annan princip i LOU eller gemenskapsrätten.

Mot bakgrund av vad som anförts i det föregående finner länsrätten sammanfattningsvis att det saknas förutsättning för att, med stöd av 16 kap. 2 § LOU, förordna att den ifrågavarande upphandlingen ska rättas. Tolkcentralens ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A)

Peter Lif
rådmän

Föredragande har varit Sara Westerlund.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.